

7 ENERGIA IRISGARRIA ETA EZ KUTSAGARRIA

HELBURUA:

Energia eskuragarria, segurua, iraunkorra eta modernoa izango dela bermatzea

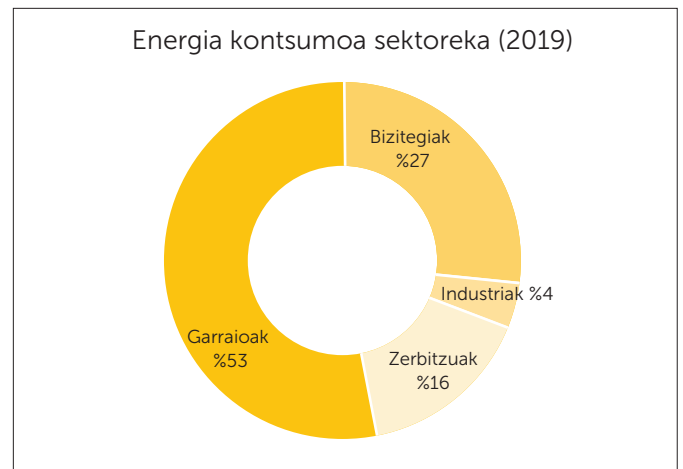
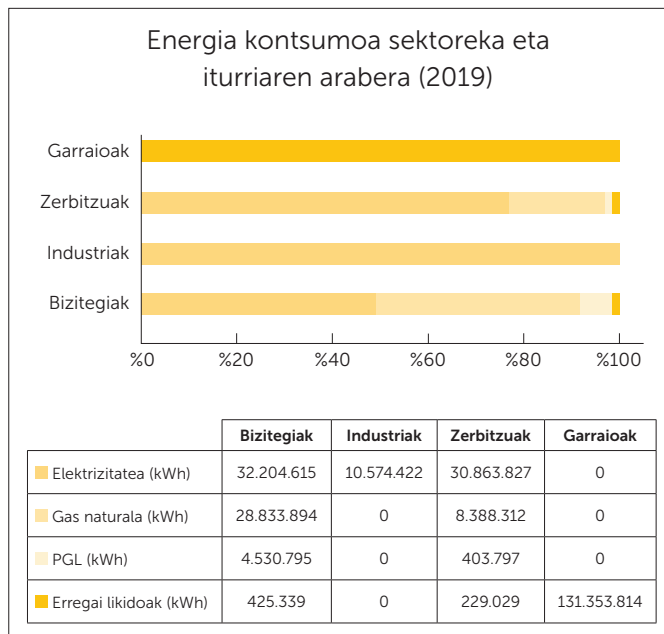
7. GJHk egungo energia eredua aldatu nahi du, pertsona guztien energia eskuragarri, fidagarri, modernoa eta efizientea izan dezaten, baita energia berriztagarrien bidezko energia ere.

Horretarako ondorengo arloak lantzen dira...

1. Energia kontsumoa sektore desberdinetan
2. Efizientzia energetikoa
3. Energia berriztagarriak
4. Pobrezia energetikoa eta energiarako sarbidea

ZEIN PUNTUTAN DAGO ZARAUTZ?

Zarauzko energia egitura orokorra eta energia kontsumoak

Iturria: Zarauzko Udala

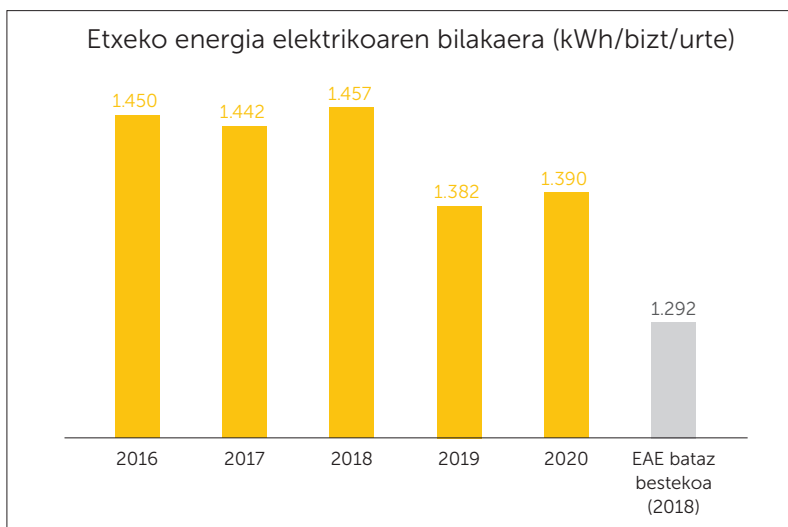
Energia egitura hori energia elektrikoak (%30), gas naturalak (%15), petrolioaren gas likidotuak (PGL) (%2) eta gehienbat garraioari dagokion erregai likidoek (%53) osatzen dute. Honek, erregai fosiletako erabilera handia ekartzen du, baita energia hornikuntzarako kanpoko menpekotasun handia ere.

Energia kontsumoan pisu handiena duen **sektorea** garraioa da, kontsumo osoaren %53 suposatzen duelarik. Ondoren bizitegi eta zerbitzuen sektoreak jarraitzen diote, %27 eta %16arekin hurrenez hurren, eta azkenik, pisu txikiarekin, industria dago, %4arekin.

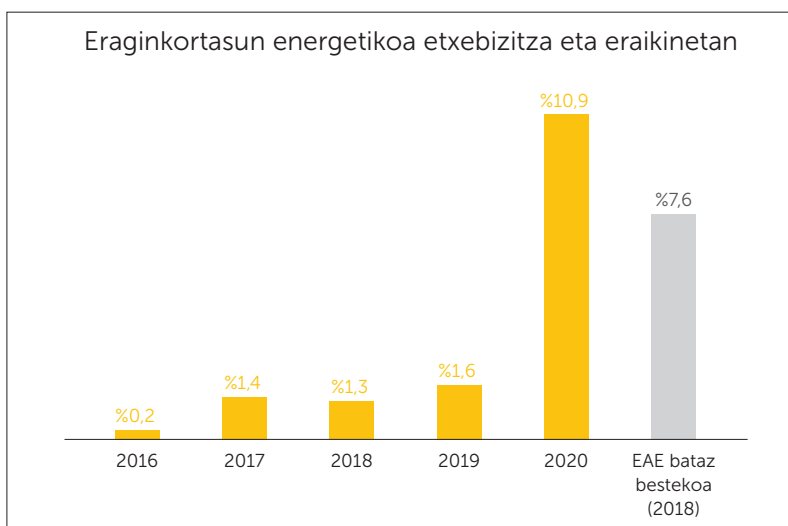
Etxeko energia kontsumoa eta zaurgarritasun energetikoa

Zarautzeko bizitegien energia elektrikoaren kontsumoak azken bost urteetan (2016-2020) beherazko jarrera erakusten du, hala ere, erkidegoko udalerrien batez bestekoaren gainetik kokatzen da Zarautzeko etxebizitzetako kontsumoa.

Iturria: Zarautzeko Udala

Eraginkortasun energetikoaren ziurtasunak duten etxebizitza/eraikin guztien ia **%11ak A, B edo C kalifikaziodun ziurtasunak** dauka. Azken urtean gorakada izan du kalifikazio hori eskuratu duten etxebizitzaren portzentaiak. Zarautzen 2019tik aurrera etxebizitza berrientzako hainbat lizentzia eman dira Salberdinen, Aldapetan eta Talaimendin, eta askok kalifikazio altukoak izanik. Bestalde, 70-80 hamarkadetan eraikitako etxebizitza komunitate askok birgaitzeak burutu dituzte eta horrela beraien eraginkortasun energetikoa hobetu dute.

Iturria: Zarautzeko Udala

Etxebizitza (baita zerbitzu) sektorean **eraginkortasun energetikoa handitzeko** helburuz eta herritarrak energiaren arloan ahalduzko asmoz, Zarautzeko udalak Gipuzkoako Foru Aldundiak bultzatutako **ARGITU Programa** garatzeko baliabideak jartzen ditu 2017az geroztik.

Azken urteetan **zaurgarritasun eta pobrezia energetikoa** pairatzen duten familien errealitatea gure gizartean azaleratu dela. Zarautzen pobrezia energetikoari aurre egiteko, Gizarte Larrialdietarako Laguntzen (GLL) bidez, beharra duten herritarrei energiaren faktura ordaintzen laguntzen zaie.

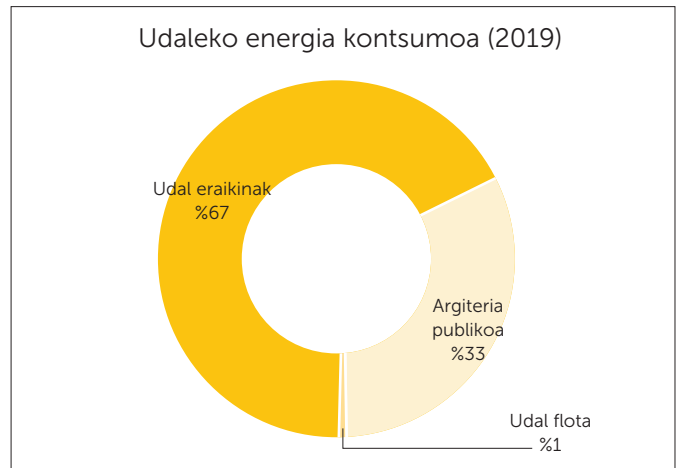
Tokiko administrazioaren energia kontsumoa

Udalaren energia kontsumoa, iturrien arabera banatuta (2019):

- energia elektrikoa: 11.695.072 kWh
- gas naturala: 4.103.178 kWh
- gasolio eta gasolina: 106.037 kWh
- biomasa: 183.418 kWh

Gaur egun hornitutako energia elektriko guztia energia iturri berriztagarrietatik sortua da.

Iturria: Zarauzko Udala

Zarauzko udalak hainbat hobekuntza egin ditu azken hamarkada honetan kontsumo energetikoa murrizteko:

- 2017an, udalak **laguntza eta aholkularitza teknikoko zerbitzua** abiarazi zuen.
- **2022-2030 aldirako udal energia-plana** egin du udalak.
- **Argiteria publikoaren** arloan eta **titulartasun publikoko eraikinetan** hobekuntzak egiten ari dira: kontsumoen monitorizazioa, LED sistemen ezarpena, potentzia-doikuntzak hornidura elektrikoaren kontratazioan, eta abar.

Energia berriztagarrien ekoizpena

Udalerriak, bere osotasunean, energia berriztagarrien ekoizpen txiki bat badauka (instalazio pribatuak eta publikoak), batez ere biomasatik (%66) eta eguzki energiatik (%32) datorrena. 2020an Zarautzek **817.661 kWh-ko** ekoitzi zituen, **35 kWh biztanleko**, eta datu hau azken bost urteetan oso antzeko izan da. Kopuru hori 2020an udalerrri osoan kontsumitutako energiaren %1,2 sortzearen baliokidea da. Datua EAEko batez bestekotik oso behera dago, izan ere, erkidegoko udalerriek 2018an batez beste 2.453 kWh/bizt ekoitzi zituen.

Zarauzko udalak esfortzua egin du azken urteetan eraikin publikoetan energia berriztagarriak aprobetxatzeko sistemak ezartzen, hala nola:

- Astiko kirol gunean biomasa bidezko District heating sistema ur bero sanitarioarentzako,
- Sarera konektatutako instalazio fotovoltaikoa Orokieta zaharra, Orokieta berria eta Aritzabalde kiroldegian,
- Eguzki-instalazio termikoak Aritzabalde kiroldegian eta Haurreskola berrian.
- Maria Etxetxiki eguneko zentroan ere eguzki-instalazio termikoa dago ezarrita.

Udal eraikinetan ezarritako instalazio hauei esker, 2019an Zarauzko udalak **405.203 kWh ekoitzi** zituen, beraz, **udal kontsumo totalaren %2,6a energia berriztagarrien bidez** lortu zen.

Zarauzko Udala **Hiri Mugikortasun Iraunkorrerako Plana** idazten ari da eta 2022an onartzea aurreikusten da. Plan honen garapenaren bidez mugikortasun moduak eraldatu nahi dira eta ibilgailu ez motordunen erabilera eta ibilgailu motordunen elektrifikazioa sustatu nahi da.

Nahiz eta azken 4 urteetan (2016-2019) **auto elektrikoen** kopurua %60an handitu den Zarautzeko udalerrian, oraindik motordun ibilgailuen parkearekiko oso portzentaje txikia hartzen du (%0,1). Udal flotari dagokionez, ez da aurreikusten elektrifikatzeko inbertsioak egitea, baizik eta apurka ordezten joatea. Gaur egun autoak kargatzeko 3 puntu pribatu daude Zarautzen: Eroski (Iñurritza), Altuna autoak (Abendaño) eta Autokarabanak Pipa (Abendaño). Horrez gain, udaltzaingoaren eraikin berrian, ibilgailu elektrikoak kargatzeko puntuak ere diseinatu dira.

EKIMEN ESANGURATSUAK

1.

Energia berriztagarrien instalazioak

Energia berriztagarrien instalazioak udal eraikin askotan, gainera, etorkizunean, bestelako instalazioak egitea ere aurreikusten da, adibidez, udaltzaingoaren eraikin berrian.

2.

Energia ziurtagiriak

Udal eraikin eta lokal guztiek energia auditoretzak egin dituzte azken urteetan eta energia ziurtagiriak eskuratu dituzte. Gainera 70 kWtik gorako potentzia termikoa duten eraikinen auditoretza energetikoak eguneratu dira.

3.

2022-2030 aldirako Udal Energia-Plana

Plan honen bidez, udalak 4/2019 EAEko Jasangarritasun Energetikoaren Legearen betebeharrak burutuko ditu, eta gainera, legeak ezarritako helburuen gainetik kokatzeko helburuak ezarri ditu Zarautzek ondorengo arloetan: Energia kontsumoaren murrizpena, iturri berriztagarrietako energiaren erabilera eta eraikin publikoen energia kalifikazioa.